

Розділ V. Навчальні вправи для підготовки особового складу кінологічних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

1. Пошук потерпілого по сліду (рівень А)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується на рівній ділянці місцевості розміром 20 x 20 м. Ліва і права межі ділянки позначаються прапорцями або віхами. Чужий слід: 1000 кроків (довжина кроку 70 см), час витримки: 90 хвилин, 4 зміни напрямку, кути можуть бути прямими і тупими. Слід має бути якомога природнішим, наскільки це можливо, відповідно до місцевості і включаючи зміну ландшафту. Поверхня може включати в себе ліс, траву і пашню, і а також перетин з вулицею чи дорогою. Використовуються 5 уживаних предметів побуту, що належать умовному постраждалому, який прокладає слід.

Вихідне положення: предмет, який буде ідентифіковано (максимальний розмір взуття, також дозволені частини одягу, зменшені до такого розміру).

Початок: подано команду «До пошуку по сліду приступити».

Виконання вправи: суддя дає характеристику стартової зони провіднику, поза якою кінолог може рухатися вільно. При необхідності, кінолог знімає свою собаку з повідка і управляє нею для пошуку ідентифікаційного предмету. Собака повинна знайти ідентифікаційний предмет за 3 хвилини, протягом яких кінолог може допомагати їй за допомогою голосових команд і ручних сигналів. Коли предмет знайдено, кінолог бере свою собаку на поводок, якщо необхідно, і посилає її на слід, щоб продовжити пошук.

Якщо собака не знаходить ідентифікаційний предмет, але знаходить слід, кінолог може дозволити своїй собаці продовжувати пошук.

У випадку, якщо собака не в змозі знайти предмет або слід протягом відведеного часу (3 хвилин), кінолог з собакою можуть продовжити спроби взяти слід за рахунок загального часу, проте суддя може перервати пошук, якщо зрозуміло, що собака відмовляється працювати або не може виконати завдання.

Під час виконання вправи, собака повинна йти по сліду, який залишив прокладальник, тоді як кінолог повинен дотримуватись відстані 10 метрів від собаки.

Суддя слідує за розрахунком на відповідній відстані.

Кінологу дозволяється переривати пошук. Будь-які перерви здійснюються за рахунок загального часу.

Під час пошуку кінологу дозволяється прочистити очі і ніс собаки і дати воду собаці.

При оповіщенні прокладальника, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки з боку кінолога та / або прокладальника. Провідник повинен повідомити про оповіщення суддю і починає йти до постраждалого, тільки після команди судді. Коли жертва знайдена, собака повинна оповістити ясно і

рішуче, і до тих пір поки його провідник добирається до нього. Оповіщення повинне бути здійснено на відстані максимум 2-х метрового радіуса від жертви.

Закінчення: собакою знайдено 5 предметів. Час фіксується після знаходження собакою умовного постраждалого. Оцінка знижується на один бал: за кожні 2 не знайдені предмети. Оцінка «незадовільно», якщо: здійснено будь-який дотик собаки до умовного постраждалого.

Оцінка виконання вправи: відмінно – 18 хв, добре – 19 хв, задовільно – 20 хв.

Заходи безпеки праці: на незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері. Уважно стежити за сигналами що попереджають про небезпеку, швидко і точно виконувати команди керівника пошуково-рятувальних робіт.

Щоб уникнути теплового удару забороняється довге перебування собак у намордниках, при високих температурах повітря надягати на собак налобники.

Знати особливості місцевості та рельєфу в зонах відповідальності та особливості роботи в цих умовах, знати місцеві погодні умови, досконало володіти прийомами пошуку, рятування та надання допомоги потерпілим.

Вміти оцінювати ситуацію та усвідомлювати ступінь ризику.

Вміти володіти в критичній, травмонебезпечній ситуації.

Мати відповідний рівень підготовки з питань надання невідкладної та першої медичної допомоги.

Мати відповідну фізичну та спеціальну підготовку, високу витривалість і працездатність, урівноважену нервову систему, швидку реакцію.

2. Пошук потерпілого по сліду (рівень В)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується на рівній ділянці місцевості розміром 30 x 30 м. Ліва і права межі ділянки позначаються прапорцями або віхами. Чужий слід: 2000 кроків (довжина кроку 70 см), час витримки: 180 хвилин, 8 змін напрямку, кути можуть бути прямими і тупими. Слід має бути якомога природнішим, наскільки це можливо, відповідно до місцевості і включаючи зміну ландшафту. Поверхня може включати в себе ліс, траву і пашню, і а також перетин з вулицею чи дорогою. Використовуються 8 уживаних предметів побуту, що належать умовному постраждалому, який прокладає слід.

Вихідне положення: предмет, який буде ідентифіковано (максимальний розмір взуття, також дозволені частини одягу, зменшені до такого розміру).

Початок: подано команду «До пошуку по сліду приступити».

Виконання вправи: суддя дає характеристику стартової зони провіднику, поза якою кінолог може рухатися вільно. При необхідності, кінолог

знімає свою собаку з повідка і управляє нею для пошуку ідентифікаційного предмету. Собака повинна знайти ідентифікаційний предмет за 3 хвилини, протягом яких кінолог може допомагати їй за допомогою голосових команд і ручних сигналів. Коли предмет знайдено, кінолог бере свою собаку на поводок, якщо необхідно, і посилає її на слід, щоб продовжити пошук.

Якщо собака не знаходить ідентифікаційний предмет, але знаходить слід, кінолог може дозволити своїй собаці продовжувати на повідку, або, після повідомлення судді, слідувати за собакою без повідка.

У випадку, якщо собака не в змозі знайти предмет або слід протягом відведеного часу (3 хвилин), кінолог з собакою можуть продовжити спроби взяти слід за рахунок загального часу, проте суддя може перервати пошук, якщо зрозуміло, що собака відмовляється працювати або не може виконати завдання.

Під час виконання вправи, собака повинна йти по сліду, який залишив прокладальник, тоді як кінолог повинен дотримуватись відстані 10 метрів від собаки.

Суддя слідує за розрахунком на відповідній відстані.

Кінологу дозволяється переривати пошук. Будь-які перерви здійснюються за рахунок загального часу.

Під час пошуку кінологу дозволяється прочистити очі і ніс собаки і дати воду собаці.

При оповіщенні прокладальника, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки з боку кінолога та / або прокладальника. Провідник повинен повідомити про оповіщення суддю і починає йти до постраждалого, тільки після команди судді. Коли жертва знайдена, собака повинна оповістити ясно і рішуче, і до тих пір поки його провідник добирається до нього. Оповіщення повинне бути здійснено на відстані максимум 2-х метрового радіуса від жертви.

Закінчення: собакою знайдено 8 предметів. Час фіксується після знаходження собакою умовного постраждалого. Оцінка знижується на один бал: за кожні 3 не знайдені собакою предмети. Оцінка «незадовільно», якщо: здійснено будь-який дотик собаки до умовного постраждалого.

Оцінка виконання вправи: відмінно – 41 хв, добре – 43 хв, задовільно – 45 хв.

Заходи безпеки праці: на незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері. Уважно стежити за сигналами що попереджають про небезпеку, швидко і точно виконувати команди керівника пошуково-рятувальних робіт .

Щоб уникнути теплового удару забороняється довге перебування собак у намордниках, при високих температурах повітря надягати на собак налобники.

Знати особливості місцевості та рельєфу в зонах відповідальності та особливості роботи в цих умовах, знати місцеві погодні умови, досконало володіти прийомами пошуку, рятування та надання допомоги потерпілим.

Вміти оцінювати ситуацію та усвідомлювати ступінь ризику.

Вміти володіти в критичній, травмонебезпечній ситуації.

Мати відповідний рівень підготовки з питань надання невідкладної та першої медичної допомоги.

Мати відповідну фізичну та спеціальну підготовку, високу витривалість і працездатність, урівноважену нервову систему, швидку реакцію.

3. Пошук потерпілого у лісі (рівень А)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується у лісовій місцевості. Пошукова територія: 100 м x 200 м. Статисти: 2 людини нічим незамасковані.

Собака може мати візуальний та/або фізичний контакт зі статистом. Схованки жертв повинні бути на відстані не менше 10 м один від одного. Схованки жертв можуть мінятися після кожної собаки. Статисти можуть використовуватись більше одного разу.

Статисти повинні перебувати в схованці за 10 хвилин, перш ніж собака почине шукати. Статисти являються помічниками судді, вони повинні лежати або сидіти і залишатися спокійним, не даючи кінологу і / або собаці будь-якої допомоги.

Асистенти: В усі дні проведення тестування в області пошуку мають пройти декілька людей з білою собакою, за 15 хвилин перед тим як почнеться перший пошук.

Вихідне положення: 2 незамасковані умовні постраждалі знаходяться у положенні лежачи або сидячи в межах ділянки на відстані не менше 10 м один від одного. Кінологу надається усний опис місця пошуку.

Початок: подано команду «До пошуку у лісі приступити».

Виконання вправи: після того, як кінолог повідомляє про свою тактику, собака відправляється на пошук.

За дорученням кінолога, собака повинна прочісувати область пошуку з обох сторін. Випадкове повернення собаки назад не є помилкою. Пошук у зворотному напрямку допускається.

Під час оповіщення, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки від кінолога і / або статиста. Кінолог повинен повідомити про оповіщення суддю і не може йти до своєї собаки, до вказівки судді. Собака повинна оповіщати чітко і рішуче, коли жертва знайдена, до тих пір, поки кінолог не підійде. У разі піднятих схованок, оповіщення повинно здійснюватися на відстані максимум 2 метровою радіусу від статиста.

Після визначення місцезнаходження статиста і по команді судді, пошук має продовжитись з того місця, де кінолог повідомив про оповіщення.

Закінчення: собакою знайдено обох умовних постраждалих. Оцінка знижується на один бал, якщо: собакою не знайдено одного умовного

постраждалого. Оцінка «незадовільно», якщо: собакою не знайдено обох умовних постраждалих.

Оцінка виконання вправи: відмінно – 13 хв, добре – 14 хв, задовільно – 15 хв.

Заходи безпеки праці: перед виходом на пошук необхідно перевірити загальний стан собак.

На незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері.

У зоні лісових масивів службові собаки залучаються для пошуку осіб, що заблукали (туристів), або для пошуку постраждалих.

Пошукові групи починають пошук туристів, що загубилися, з початку їх маршруту або з останнього місця, де вони були помічені.

Для собак виділяються коридори і проводиться обшук місцевості для пошуку сліду. Якщо є можливість, собакам дають понюхати речі із запахом членів туристичної групи. У випадку знаходження сліду кінолог рухається за собакою, що йде по сліду, відходячи у бік на 30 - 50 м, щоб не затоптувати слід (на випадок його втрати та повторного проходження).

Залежно від рельєфу місцевості, рослинного покриву й метеорологічних умов територія розбивається на ділянки приблизно 50 x 50 м, 100 x 100 м або виділяються окремі коридори 50, 100, 200 і більше метрів.

Собака повинна постійно перебувати у полі зору кінолога-рятувальника, який добре орієнтується на місцевості за допомогою карти, компасу, GPS-навігатора. Обстеження лісу ведеться, в основному, «човниковим» способом або «коридором», для цього використовується необхідна кількість собак.

Для роботи в лісових завалах собакам потрібна спеціальна підготовка, щоб проникати вглиб завалу і не реагувати на відволікаючий запах перемеленої деревини.

У лісових завалах собаку з метою її безпеки пускають без нашійника.

4. Пошук потерпілого у лісі (рівень В)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується у лісовій місцевості Пошукова територія: 35,000 – 40,000 м², мінімум 50% вкритої ландшафтом, або будівлями.

Жертви (потерпілі): 3 людини.

Собака може мати візуальний та/або фізичний контакт зі статистом. Але можуть бути такі закладки, наприклад, підняті (мисливські вишки), що собака не може побачити статиста, та/або він поза її досяжності. Закладки повинні бути не менше 10 м один від одного. Дозволяються схованки до 2 метрів у

висоту. Схованки жертв можуть мінятися після кожної собаки. Статисти можуть використовуватись більше одного разу.

Статисти повинні перебувати в закладках за 15 хвилин, перш ніж собака почине шукати. Статисти являються помічниками судді, вони повинні лежати або сидіти і залишатися спокійним, не даючи кінологу і / або собаці будь-якої допомоги.

Асистенти: В усі дні проведення тестування в області пошуку мають пройти декілька людей з білою собакою, за 15 хвилин перед тим як почнеться перший пошук.

Вихідне положення: 3 незамасковані умовні постраждали знаходяться у положенні лежачи або сидячи в межах ділянки на відстані не менше 10 м один від одного. Дозволяється робити одну закладку на висоті до 2 м. Кінологу надається усний опис місця пошуку.

Початок: подано команду «До пошуку у лісі приступити».

Виконання вправи: після того, як кінолог повідомляє про свою тактику, собака відправляється на пошук.

За дорученням кінолога, собака повинна прочісувати область пошуку з обох сторін. Випадкове повернення собаки назад не є помилкою. Пошук у зворотному напрямку допускається.

Під час оповіщення, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки від кінолога і / або статиста. Кінолог повинен повідомити про оповіщення суддю і не може йти до своєї собаки, до вказівки судді. Собака повинна оповіщати чітко і рішуче, коли жертва знайдена, до тих пір, поки кінолог не підійде. У разі піднятих схованок, оповіщення повинно здійснюватися на відстані максимум 2 метрового радіусу від статиста.

Після визначення місцезнаходження статиста і по команді судді, пошук має продовжитись з того місця, де кінолог повідомив про оповіщення.

Закінчення: собакою знайдено усіх умовних постраждалих. Оцінка знижується на один бал, якщо: собакою не знайдено одного умовного постраждалого. Оцінка «незадовільно», якщо: собакою не знайдено двох умовних постраждалих

Оцінка виконання вправи: відмінно – 26 хв, добре – 28 хв, задовільно – 30 хв.

Заходи безпеки праці: перед виходом на пошук необхідно перевірити загальний стан собак.

На незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері (собака одита у світло відбивний нашійник).

У зоні лісових масивів службові собаки залучаються для пошуку осіб, що заблукали (туристів), або для пошуку постраждалих.

Пошукові групи починають пошук туристів, що загубилися, з початку їх маршруту або з останнього місця, де вони були помічені.

Для собак виділяються коридори і проводиться обшук місцевості для пошуку сліду. Якщо є можливість, собакам дають понюхати речі із запахом членів туристичної групи. У випадку знаходження сліду кінолог рухається за собакою, що йде по сліду, відходячи у бік на 30 - 50 м, щоб не затоптувати слід (на випадок його втрати та повторного проходження).

Залежно від рельєфу місцевості, рослинного покриву й метеорологічних умов територія розбивається на ділянки приблизно 50 x 50 м, 100 x 100 м або виділяються окремі коридори 50, 100, 200 і більше метрів.

Собака повинна постійно перебувати у полі зору кінолога-рятувальника, який добре орієнтується на місцевості за допомогою карти, компасу, GPS-навігатора. Обстеження лісу ведеться, в основному, «човниковим» способом або «коридором», для цього використовується необхідна кількість собак.

Для роботи в лісових завалах собакам потрібна спеціальна підготовка, щоб проникати вглиб завалу і не реагувати на відволікаючий запах перемеленої деревини.

У лісових завалах собаку з метою її безпеки пускають без нашійника.

5. Пошук потерпілого у зруйнованій будівлі (рівень А)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується у зруйнованій, напівзруйнованій одно або двоповерховій будівлі площею 800-1000 м², межі якої чітко визначені маркерною стрічкою або розмежують візуально.

На завалі класу А повинні бути темні кімнати і глибинні закладки (приблизно 1 метр). Не дозволяється пошук лише в приміщенні. Окремі закладки мають включати область пошуку поза будівлею.

Статисти: 2 людини, сховані в укриттях.

Собака не повинна мати будь який візуальний та / або фізичний контакт і покриття повинно бути якомога непомітніше. Жертви повинні бути недосяжні через входні отвори. Відстань між жертвами повинна бути достатньою для чіткого оповіщення місцезнаходження статиста. Схованки можуть бути використані більш ніж один раз, але при цьому не повинна виникати небезпека помилкових оповіщень при зміні укриття. Використані схованки повинні залишатися відкритими.

Статисти повинні перебувати в закладках за 15 хвилин, до початку пошуку. Статисти мають бути споряджені відповідно до правил техніки безпеки. Статисти повинні допомагати судді, вони повинні залишатися спокійними, не даючи кінологу і / або собаці будь якої допомоги. Не обов'язково означених жертв виймати з їх схованок. Якщо суддя дає інструкцію, щоб знайдена жертва була відкрита, це буде зроблено помічниками.

Відволікання уваги може складатися з: тліючого вогню, працюючих двигунів, биття молотками, звукозаписи шуму і т.д.

Асистенти: потрібно, щоб одна, або кілька людей перетнули район пошуку з білою собакою за 15 хвилин перед початком пошуку, а також декілька людей без собак, перед і під час пошуку, мають знаходитись в русі на ділянці пошуку.

Вихідне положення: 2 умовні постраждалі сховані в укриттях на глибині до 1 м за 15 хв. до початку пошуку. Під час виконання вправи кінолог знаходиться поза межами зруйнованої будівлі та управляє собакою на відстані.

Початок: подано команду «До пошуку у зруйнованій будівлі приступити».

Виконання вправи: готова до пошуку собака, починає пошук в точці, яку кінолог вважає правильною, без шлейки і ланцюгового нашійника. Допускається тільки комір брінгзель для фіксації зі пусковим механізмом, який захищає собаку від травм. Собака повинна шукати там, куди направляє її кінолога. Кінолог не може увійти в область пошуку, поки не отримає на це вказівку судді.

Під час оповіщення, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки від кінолога і / або жертви. Кінолог повинен повідомити про оповіщення суддю і не може йти до своєї собаки, до вказівки судді. Собака повинна оповіщати чітко, переконливо і вказуючи напрямок розташування запаху / місце знаходження потерпілого, поки не підійде кінолог. Кінолог повинен чітко визначити місце, де собака взяла запах.

По команді судді, випробування буде продовжено. Кінолог може дати вказівку своїй собаці продовжити пошук з того місця, де він стоїть. Команда може бути дана з місця оповіщення, або з краю завала. Після чого кінолог залишає завал.

Закінчення: собакою знайдено місцезнаходження обох умовних постраждалих. Примітка. Відволікання під час пошукової роботи: один, два осередки тліючого вогню; декілька осіб рухаються на ділянці пошуку; звукозаписи шуму, працюючих агрегатів. Оцінка знижується на один бал, якщо: собакою не знайдено одного умовного постраждалого. Оцінка «незадовільно», якщо: собакою не знайдено обох умовних постраждалих.

Оцінка виконання вправи: відмінно – 18 хв, добре – 19 хв, задовільно – 20 хв.

Заходи безпеки праці: на незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері. При найменшому сумніві безпеці при проходженні складних ділянок застосовувати страховку та самостраховку як собі так і собаці. Забороняється знаходитись спиною до схилу

або іншого об'єкта потенційної небезпеки. Забороняється рух та лазіння без казки.

У роботі на завалах при нагромадженні арматури, плит, каркасів і конструкцій необхідно знімати із собаки нашійник і шлейку або працювати «у зв'язці».

Кінолог-рятувальник поблизу завалу намічає свій шлях, візуально розділяє завал на частини, визначає напрямок руху собаки. Підходячи до першої наміченої ділянки, кінолог направляє собаку без повідця командою: «Шукай!» і жестом руки, якщо собака не може відшукати прохід у завалі, кінолог-рятувальник показує інший напрямок та при необхідності, допомагає її пересуванню.

При можливих пропусках одного з місць на ділянці кінолог-рятувальник направляє собаку жестом на це місце.

Під час активного пошуку собаці неприпустимо подавати команди, робити жести та рухатись безпосередньо за нею.

По закінченню перевірки першої ділянки завалу кінолог-рятувальник направляє собаку на іншу.

У випадку, якщо завал великої висоти, кінолог-рятувальник із собакою періодично повторює обстеження по мірі його розбирання та коли з'являється прохід між будівельними конструкціями (плитами перекриттів тощо).

При виявленні постраждалого собака вертається до кінолога-рятувальника та по команді: «Веди!», - підводить його до місця знаходження потерпілого, і кінолог помічає це місце визначеною позначкою (прапорцем або іншим покажчиком).

При проведенні пошукових робіт на завалах необхідно враховувати, що для виходу запаху з великої глибини, особливо через щільні середовища, потрібен деякий час. Тому після відпрацювання ділянки одним розрахунком через 5 - 10 годин, залежно від глибини завалу, проводиться її послідовне контрольне обстеження одним або двома розрахунками.

Слід враховувати, що під час роботи на завалах (де є нагромадження арматури, плит, каркасів і конструкцій), необхідно знімати з собаки нашійник і шлейку або працювати «у зв'язці».

6. Пошук потерпілого у зруйнованій будівлі (рівень В)

Матеріально-технічне забезпечення: вправа виконується у зруйнованій, напівзруйнованій одно або двоповерховій будівлі площею 1200-1500 м², межі якої чітко визначені маркерною стрічкою або розмежують візуально.

Завал рівня В повинен включати, принаймні, 6 схованок, з яких принаймні дві повинні бути темними місцями, або западинами (пустотами), хоча б 2, низинні схованки заховані приблизно до 2 м або, принаймні, 2 переносних

укриття на висоті не менше 2 м. Завал повинен включати, принаймні, два типи укриття. Не дозволяється пошук лише в приміщенні. Окремі закладки мають включати область пошуку поза будівлею.

Жертви: 3 жертви, заховані в укриттях.

Собака не повинна мати будь який візуальний та / або фізичний контакт і покриття повинно бути якомога непомітніше. Жертви повинні бути недосяжні через вхідні отвори. Відстань між жертвами повинна бути достатньою для чіткого оповіщення місцезнаходження статиста. Схованки можуть бути використані більш ніж один раз, але при цьому не повинна виникати небезпека помилкових оповіщень при зміні укриття. Використані схованки повинні залишатися відкритими.

Статисти повинні перебувати в закладках за 15 хвилин, до початку пошуку. Статисти мають бути споряджені відповідно до правил техніки безпеки. Статисти повинні допомагати судді, вони повинні залишатися спокійними, не даючи кінологу і / або собаці будь якої допомоги. Не обов'язково означених жертв виймати з їх схованок. Якщо суддя дає інструкцію, щоб знайдена жертва була відкрита, це буде зроблено помічниками.

Відволікання уваги може складатися з: тліючого вогню, працюючих двигунів, биття молотками, звукозаписи шуму і т.д.

Асистенти: потрібно, щоб одна, або кілька людей перетнули район пошуку з білою собакою за 15 хвилин перед початком пошуку, а також декілька людей без собак, перед і під час пошуку, мають знаходитись в русі на ділянці пошуку.

Вихідне положення: 3 умовні постраждалі сховані в укриттях на глибині до 2 м за 15 хв. до початку пошуку. Під час виконання вправи кінолог знаходиться поза межами зруйнованої будівлі та управляє собакою на відстані.

Початок: подано команду «До пошуку у зруйнованій будівлі приступити».

Виконання вправи: готова до пошуку собака, починає пошук в точці, яку кінолог вважає правильною, без шлейки і ланцюгового нашийника. Допускається тільки комір брінгзель для фіксації зі пусковим механізмом, який захищає собаку від травм. Собака повинна шукати там, куди направляє її кінолога. Кінолог не може увійти в область пошуку, поки не отримає на це вказівку судді.

Під час оповіщення, собака не може отримувати абсолютно ніякої підтримки від кінолога і / або жертви. Кінолог повинен повідомити про оповіщення суддю і не може йти до своєї собаки, до вказівки судді. Собака повинна оповіщати чітко, переконливо і вказуючи напрямок розташування запаху / місце знаходження потерпілого, поки не підійде кінолог. Кінолог повинен чітко визначити місце, де собака взяла запах.

По команді судді, випробування буде продовжено. Кінолог може дати вказівку своїй собаці продовжити пошук з того місця, де він стоїть.

Команда може бути дана з місця оповіщення, або з краю завала. Після чого кінолог залишає завал.

Закінчення: собакою знайдено усіх умовних постраждалих.

Примітка:

Відволікання під час пошукової роботи: один, два осередки тліючого вогню; декілька осіб рухаються на ділянці пошуку; звукозаписи шуму, працюючих агрегатів. **Оцінка** знижується на один бал, якщо: собакою не знайдено одного умовного постраждалого. **Оцінка** «незадовільно», якщо: собакою не знайдено двох умовних постраждалих.

Оцінка виконання вправи: відмінно – 26 хв, добре – 28 хв, задовільно – 30 хв.

Заходи безпеки праці: на незнайомій місцевості рухатися за безпечним маршрутом, де немає загрози життя рятувальників. Забороняється скорочувати шлях за рахунок безпеки особового складу. Вжити додаткових заходів безпеки при пересуванні в негоді, тумані у темряві, пізно ввечері. При найменшому сумніві безпеці при проходженні складних ділянок застосовувати страховку та самостраховку як собі так і собаці. Забороняється знаходитись спиною до схилу або іншого об'єкта потенційної небезпеки. Забороняється рух та лазіння без казки.

У роботі на завалах при нагромадженні арматури, плит, каркасів і конструкцій необхідно знімати із собаки нашійник і шлейку або працювати «у зв'язці».

Кінолог-рятувальник поблизу завалу намічає свій шлях, візуально розділяє завал на частини, визначає напрямок руху собаки. Підходячи до першої наміченої ділянки, кінолог направляє собаку без повідця командою: «Шукай!» і жестом руки, якщо собака не може відшукати прохід у завалі, кінолог-рятувальник показує інший напрямок та при необхідності, допомагає її пересуванню.

При можливих пропусках одного з місць на ділянці кінолог-рятувальник направляє собаку жестом на це місце.

Під час активного пошуку собаці неприпустимо подавати команди, робити жести та рухатись безпосередньо за нею.

По закінченню перевірки першої ділянки завалу кінолог-рятувальник направляє собаку на іншу.

У випадку, якщо завал великої висоти, кінолог-рятувальник із собакою періодично повторює обстеження по мірі його розбирання та коли з'являється прохід між будівельними конструкціями (плитами перекриттів тощо).

При виявленні постраждалого собака вертається до кінолога-рятувальника та по команді: «Веди!», - підводить його до місця знаходження потерпілого, і кінолог помічає це місце визначеною позначкою (прапорцем або іншим покажчиком).

При проведенні пошукових робіт на завалах необхідно враховувати, що для виходу запаху з великої глибини, особливо через щільні середовища, потрібен деякий час. Тому після відпрацювання ділянки одним розрахунком через 5 – 10 годин, залежно від глибини завалу, проводиться її послідовне контрольне обстеження одним або двома розрахунками.

Слід враховувати, що під час роботи на завалах (де є нагромадження арматури, плит, каркасів і конструкцій), необхідно знімати з собаки нашійник і шлейку або працювати «у зв'язці».